

33957

Yüksel ARSLAN
Ankara Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri uyarınca Dışişleri Bakanı Sayın Hakan FİDAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yüksel ARSLAN
Ankara Milletvekili

11 Kasım 2025 tarihinde yapılacak Irak parlamento seçimleri, Türkmenler için tarihi bir eşiktir. Türkmenlerin siyasi iradesinin sandığa yansması, sadece Kerkük için değil, tüm Türkmeneli coğrafyası için önemlidir.

Ancak bugün geldiğimiz noktada Türkmenlerin seçimlere adil ve eşit şartlarda girmesi engellenmektedir. **Yakın zamanda yaşanan Altunköprü meselesi, bu gerçeğin en çarpıcı örneğidir. KYB'nin girişimleriyle yasal olmayan bir toplantı ile valiliğe seçilen Rebvar Taha tarafından seçilmiş belediye başkanı görevden alınmış, yerine KYB yanlısı Kürt kökenli bir şahıs atanmıştır.** Çoğunluğu Türkmen olan bir beldede bu keyfi uygulama, halkın tepkisine rağmen dayatılmış ve Türkmenlere sadece "başkan yardımcılığı" verilmiştir. Bakanlığınız tarafından kamuoyuna yapılan açıklamada söz konusu gelişmelerin "yakından ve hassasiyetle takip edildiği" belirtilmiştir. Buna rağmen Türkmenlerin siyasi iradesi göz ardı edilmiştir.

Bölgedeki bir diğer sorun, seçmen kütüklerinin şeffaflığıdır. Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre Kerkük'e son dönemde on binlerce kişinin nakledildiği, bunların önemli bir kısmının seçmen kaydı yapıldığı iddia edilmektedir. Irak Türkmen Cephesi bu konuda Federal Mahkeme'ye başvuruda bulunmuş, ancak bugüne kadar somut bir sonuç alınamamıştır. Bu iddialar; Kerkük seçim sonuçlarını doğrudan etkileyecek boyuttadır.

Üstelik Federal Mahkeme'nin daha önce aldığı karara rağmen, seçmen kütüklerini gözden geçirmek üzere kurulan komisyon hâlâ görevine başlamamıştır.

33957

Yüksel ARSLAN
Ankara Milletvekili

270.000 Kürt kökenli kişinin Süleymaniye ve çevresinden nakledildiği ve bunun %50 si seçmen olarak düşünüldüğü bilinirken, söz konusu kütükler düzeltilmeden seçim yapılmak istenmektedir.

Ayrıca Irak Parlamentosu'nda daha önce çıkarıldığı belirtilen, Kerkük'teki devlet kurumlarındaki görevlerin; etnik gruplar arasında eşit şekilde paylaşılmasını öngören düzenlemenin bugüne kadar hayata geçirilmediği görülmektedir. Bu nedenle Türkmenlerin kamu kurumlarında hak ettikleri temsili elde edemedikleri anlaşılmaktadır.

Türkmenlerin siyasi süreçlerden dışlanması sadece yerel yönetimle sınırlı değildir. 18 Aralık 2023'te yapılan yerel seçimlerin ardından Kerkük'te hükümet kurulmasına dair yapılan toplantıya Türkmenlerin davet edilmediği basına yansımış, Türkmenler bu nedenle süreci boykot etmiştir. Ayrıca anayasal hak olmasına rağmen Türkmenlere Bakanlar Kurulunda bakanlık verilmediği de bir diğer sorun olarak devam etmektedir.

Bütün bu gelişmeler, Türkmenlerin Kerkük ve Irak genelinde siyasi süreçlerden sistematik olarak dışlandığını göstermektedir. Türkiye'nin, Türkmenlerin demokratik temsil hakkını savunması ve seçimlerin adil bir zeminde gerçekleşmesi için diplomatik girişimlerde bulunması tarihi bir sorumluluktur.

Bu bağlamda;

1. Altunköprü'de belediye başkanının görevden alınarak yerine KYB yanlısı bir ismin atanması ve sonrasındaki protestolar konusunda Bakanlığınızın tespitleri nedir? Türkiye bu süreçte hangi diplomatik girişimlerde bulunmuştur?
2. Kerkük'te seçmen kütüklerinin şeffaf olmadığı yönündeki iddialar hakkında Bakanlığınızın düşüncesi nedir? Son dönemde Kerkük'e nakledildiği belirtilen yaklaşık 270.000 kişinin seçmen kütüklerindeki durumu hakkında Bakanlığınızın bilgisi nedir? Bu demografik değişim konusunda uluslararası kuruluşlar nezdinde bir girişim yapılmış mıdır?
3. Federal Mahkeme'nin kararına rağmen seçmen kütüklerinin hâlâ gözden geçirilmemesi konusunda Bakanlığınızın Irak merkezi hükümetiyle yaptığı temaslar nelerdir?

33957

Yüksel ARSLAN
Ankara Milletvekili

4. Ticaret Bakanlığı verilerine göre Kerkük'te 257 bin 'Kerküklü olmayan' seçmenin kaydı bulunduğu iddiası doğru mudur? Bu konuda Türkiye'nin diplomatik tavrı nedir?
5. Kerkük'te kamu kurumlarındaki görevlerin etnik gruplar arasında eşit şekilde paylaşılmasını öngören düzenleme uygulanmakta mıdır? Bu konuda Türkiye'nin diplomatik takibi olmuş mudur?
6. 18 Aralık 2023 sonrası Kerkük yerel hükümetinin kuruluş sürecine Türkmenlerin davet edilmediği iddiası doğru mudur? Bu dışlama karşısında Bakanlığınızın tepkisi ne olmuştur?
7. Türkmenlere anayasal hak olmasına rağmen Bakanlar Kurulunda bakanlık verilmemesi hususunda Bakanlığınızın tutumu nedir? Bu durumun düzeltilmesi için girişimde bulunulacak mıdır?
8. 11 Kasım 2025 seçimlerinin Türkmenler açısından adil ve şeffaf şekilde gerçekleşmesi için Türkiye, bağımsız gözlemci heyetlerin görevlendirilmesi veya uluslararası baskı mekanizmalarının devreye alınması yönünde bir plan yapmış mıdır?